

Hră m̄-it m̄ong Hlăk ai Rōng lōn tōnah k̄ Bruă ngă yua Ayuh hyiăng

Hră m̄-it m̄ong Hlăk ai t̄oi Rōng lōn tōnah k̄ Bruă ngă yua Ayuh hyiăng jing sa bruă h̄m̄āo k̄sem min t̄oi rōng lōn tōnah kiăng hm̄ũ t̄oi kot̄urn ngă hăng kiăng khăp m̄ong 8000 c̄o hlăk ai t̄oi 23 boh d̄eh čar, k̄ t̄oi h̄odip p̄ogi k̄dih m̄ong boh lōn anai. T̄oi ḡoñăm nao rai l̄ phun akha k̄ h̄od̄m t̄oi p̄oḡop hiăp k̄ ayuh hyiăng lōn adai m̄ong b̄ing hlăk ai.

H̄od̄m t̄oi gum p̄oḡop m̄ong b̄ing ḡoñu h̄m̄āo m̄a yua đah m̄ong p̄okra rai t̄oi jak iâu ngă bruă t̄oi rōng lōn tōnah, h̄m̄āo t̄oi r̄ok̄āo t̄oi anăp hăng khuā mua nao j̄onum COP26 - J̄onum k̄ t̄oi p̄op̄lih ayuh hyiăng lōn dai m̄ong Sang gum h̄obit dj̄op d̄eh čar tal 26 t̄oi Glasgow, blan 11 thun 2021. B̄ing ta p̄ođok lăng Hră m̄-it m̄ong Hlăk ai Jar kmar k̄ Bruă ngă yua Ayuh hyiăng t̄oi yũ anai.

Hlăk ai Việt Nam hăng t̄oi lōng m̄ong ayuh hyiăng

H̄od̄m t̄oi p̄o p̄hing t̄oi yũ anai l̄ t̄oi gum p̄oḡop m̄ong hlăk ai Việt Nam amăng Hră m̄-it m̄ong Hlăk ai Rōng lōn tōnah k̄ Bruă ngă yua Ayuh hyiăng.

B̄ing ta h̄m̄āo tum p̄ođut m̄ong t̄oi k̄sem min R̄onuk p̄o anăp anai m̄ong Khul khuā mua d̄eh čar Anglê t̄oi Việt Nam (2020), T̄oi lăi p̄o th̄āo ȳom phara m̄ong J̄olan

hơdră Pơđĩ kyar Sang gum hơbit djöp dēh čar Việt Nam “Hlăk ai ngă bruă yua ayuh hyiăng bời Việt Nam” (2021) hăng hơdôm tởlời cih piơh tởlời bởbeč mông ayuh hyiăng pơplih hăng tởlời hơdip mơnuih đon sang hăng hơdôm bruă pơđĩ kyar hơđong kojăp hơmâo anih hơdip jum dar bing ta, pơtô hrăm, tởlời dưi hơdip hăng tởlời pơplih phrâu hăng tởlời dưi pơjing glăi tui hơđăp. Sa čruai pơhiăp nao rai amra hơmâo pơphun čĩ tum pơbưt glăi tởlời pơgôp hiăp mông bing apăn bruă cih pơkra hơdră djru, hơdôm bơnah bởdjở nao hăng hlăk ai kiăng pơjing rai lu tởlời pơgôp hiăp phara amăng Hră mơ-it mông Hlăk ai Rống lơn tơnah bời Việt Nam.

Hrôm hăng hlăk ai bời rống lơn tơnah anai, bing gơmơi pơmin tởlời pơplih ayuh hyiăng jing sa amăng hơdôm tởlời pơhủi prong hloh hăng jar kmar, lai hơdôm gơmơi đăo kơ hơdôm tởlời gir run ngă hrôm mông bing ta kễ boh pơkhuă dưi pơsir tởlời anai.

Bing gơmơi hơmâo tởlời rơkáo đĩ tui anai:

Pơtrut đĩ hơdôm tởlời gir pơđĩ kyar mông hlăk ai bời pơlời pla hăng dēh čar anăp nao ngă bruă yua ayuh hyiăng hiam amăng rơnuk mả yua mải mok hăng mrô kiăng pơtrut tui bruă akô pơjing rơnuk tởdơi klă amăng abih bang hăng tởlời git gai rơgơi hrôm hăng pran jua kojăp bruă pơgang tởlời truh, dưi hơdip amăng tởlời pơplih hăng plai biă hơmâo tởlời pơplih ayuh hyiăng. **Pơmut hrôm** hơdôm tởlời hrăm gah ayuh hyiăng amăng jơlan hơdră pơtô hrăm sit nik mông djöp guł hrăm; **Pơmin tởng ten** kơ tởlời đư dưm kơnar đah rơkơi hăng đah kơmơi hăng gru grua boh thào amăng mơnuih mơnam kiăo tui hơdră cih pơkra hơdrôm hră hrăm tui hlui kơ tởlời bing ta bưp kơ hơdôm kual mơnuih mơnam rơđah rơđông hăng grup mơnuih đư hơmâo anih čĩ gơnang.

Pơtrut pơsur hrăm gru gru boh thào hiam, mông anun ngă anet tui tởlời pleh ploh kơplah wah rơnuk đưm hăng rơnuk phrâu hlui tui jơlan hơdră pơtô ba hăng pơtöp bruă kiăng ngă gal bời hlăk ai apăn bruă hloh, tởlời pơtô lăp djở mông mơnuih apăn bruă lai hơdôm đă bong na nao tởlời hơmâo ngă lai hơdôm bing kua git gai hlăk ai.

Pơđĩ tui bruă wai lăng kiăo tui guł phara hăng ngă hrôm kơplah wah kual amăng kơnuk kơna hăng khul grup hlăk ai, kual mơnuih đon sang ngă pơ hăng mơnuih tởpuôi kiăng djru pơsir bời hơdôm tởlời pơplih ayuh hyiăng bời djöp pơlời pla, dēh čar hăng jar kmar.

Pophun rese bruă potom hiăp lăp djö hăng hlăk ai kơplah wah kơnuk kơna, anom bruă čih pơkra tơloi phiăn, hơdôm bơnah bơdjö nao, mơnuih tơpuôl hăng khul grup hlăk ai či djru bing hlăk ai pơdah pơbuh tơloi pơmin mơng gơnu kơ rơnuk tơdoi anai mơng jar kmar ăt kah hăng hơdôm jơlan hơdră bơdjö nao ayuh hyiăng lơn adai kah hăng Akö bruă ngă bruă dēh čar Pơgăn tơloi pơplih ayuh hyiăng (NAP), Hơdră bruă kotun đĩ Dēh čar kơ tơloi pơplih ayuh hyiăng (NCCS), Jơlan hơdră djru pok pơhai Gum pơgöp dēh čar hlong pơsit mã pơ (NDCISP), v.v. Bơri tơloi phiăn hăng djru prăk kăk ăt kah hăng pơđĩ kyar hơdôm akö bruă kơ hơdră djru mơng kơnuk kơna, pơhmutu kar hăng akö pơjing anih pơtruh nao rai ACE dēh čar (Pơtrut pơsur Ngă bruă yua Ayuh hyiăng) djru kơ hlăk ai gum pơgöp amăng bruă pok pơhai hăng hmữ hing kơ Tơloi gum pơgöp dēh čar pơsit mã pơ (NDC) mơng lơn ia.

Pơtrut pơsur Kơnuk kơna, anom bruă ngă pơ ăt kah hăng hơdôm bơnah bơdjö nao mã yua djöp hơdră pơ pơhing kơ mơnuih mơnam thăo kiăng pơtruh nao rai hăng hlăk ai hăng pơtô ba anih glông mut plang internet klă hloh kơ kual pơi pla kiăng pơđĩ tui tơloi thăo hluh, tơloi hmữ hing mơng bing čơđai hăng hlăk ai amăng kual. Pơhlôm bơri hơdôm tơloi pơčeh phrăo anai hơmăo ngă amăng abih bang lai hơmăo lăng nao kơ tơloi kiăng, tơloi thăo rơgơi mơng bing rơwen rơwô jô găng, bing đah kơmơi, mơnuih đon sang djuai đĩ hăng bing drit druai đũ hơmăo pơ lăng ba hlui tui bruă pok prong tơloi dui hmữ hing tơloi pơhing amăng plang internet, amăng telephôn, hơdôm hơdră pơ pơhing hăng măi mok pơkôn.

Pơtrut pơsur kual kơnuk kơna, kual mơnuih đon sang ngă pơ, hơdôm bơnah gum ngă hăng hơdôm anom bruă bơdjö nao pơkôn, biă ñu lē anom bơwih đong mơnuih mơnam, anih pơto hăng anom bruă pơtruh nao rai kơnuk kơna pơđĩ tui anih pơčeh phrăo kiăng pơđĩ hăng pơsur hơdôm bruă pơgang tơloi pơplih ayuh hyiăng hăng djru ngă gal bơri bruă ngă mơtah hơđong kơjăp kơ hlăk ai.

Pơtrut pơsur mã yua hăng jao glăi hơdôm tơloi pơčeh phrăo klă hăng djö hăng tơloi kiăng plai đĩ tơloi truh lơn adai ngă hăng dui pơgang glăi tơloi pơplih ayuh hyiăng hăng hơdră pơtrut đĩ tơloi gēh gal hrăm nao rai mơng lu bơnah kiăo tui boh thăo măi mok mrô kah hăng Anom bruă Hrăm gah Ayuh hyiăng mơng Hlăk ai Việť Nam, bơni hơdôm tơloi pơčeh phrăo gah ayuh hyiăng mơng hlăk ai hlui tui jơlan hơdră pơplông, apah bơni kah hăng Tơloi pơplông pơčeh phrăo rơgơi Hlăk ai yua Ayuh hyiăng, Roadshow Hlăk ai yua Ayuh hyiăng lơn dai...

Posur, apah boni, jao tɔlɔi dui kɔ hlăk ai gum pɔgɔp lu mɔng djɔp bruă ngă gum djru mɔnuih mɔnam hăng bruă gɔñu glăk ngă sit nik amăng djɔp anom bruă phara đah mɔng pɔđĩ tui tɔlɔi rɔgɔi hăng gum pɔgɔp mɔng ðing gɔñu kɔ lɔn ia, pɔphun mɔng mɔnuih mɔnam pɔi pla mɔn. Djru bɔi kɔ ðing hlăk ai hyu jak iâu, ngă bruă ðoi pɔi pla ðing gɔñu ăt kah hăng ðoi hɔdôm mông jɔnum bɔkɔtuai amăng kual, ðoi jar kmar kah hăng Jɔnum hɔdôm bɔnah (COP), Jɔnum hlăk ai (COY) hăng Jɔnum khua mua pɔprong hlăo COP hăng bruă mã yua tɔlɔi rɔgɔi mɔng ðing gɔñu ċi pɔ pɔthâu tɔlɔi thâu hluh kɔ hɔdôm bruă hɔmâu amăng mɔnuih mɔnam phara lai h anun pok pɔhai bruă ngă kiăng yôm hloh ċi pɔsir tɔlɔi truh sat yua lɔn adai ngă.

Đing hlăk ai hɔmâu pɔtrut pɔsur kĩ amăng hră mɔ-it hăng ðuăñ pɔsir hɔdôm tɔlɔi truh yua ayuh hyiăng pɔplih lai h anun pɔhrua tui tɔlɔi rɔkâu đĩ mɔng ðing gɔñu. Đing gɔyut dui kĩ anăñ ðoi anai ynetvietnam.org